

Søren Gades tale ved receptionen for maleriet ”I anledningen af 50-året for Danmarks indmeldelse i de labyrintiske europæiske fællesskaber”

Taler

Søren Gade Jensen
Folketingets formand

Dato

5. oktober 2023

Sted

Samtaleværelset,
Christiansborg

Omstændigheder

Talen er holdt i forbindelse med afsløringen af et kunstværk af bl.a. Kaspar Bonnén i anledning af Folketingets markeringer af 50-året for Danmarks EU-medlemskab.

Kære Kaspar Bonnén og andre kunstnere, kære folketingsmedlemmer og kære gæster.

Velkommen til vores reception, hvor vi i dag skal afsløre et nyt kunstværk om Danmarks 50 år i EU.

Efter min tale vil Kaspar Bonnén sige nogle ord om værket, og til sidst vil formand for Europaudvalget Niels Flemming Hansen holde tale.

Danmarks indtræden i EU – eller EF eller Fællesmarkedet som man sagde dengang – er uden sammenligning den begivenhed, der har haft størst betydning for det danske samfund de sidste 50 år.

Beslutningen fik enorme økonomiske, politiske og udenrigspolitiske konsekvenser for Danmark. Vi blev dybere integreret i det europæiske samarbejde og marked.

I dag er det ifølge Folketingets undersøgelse fra 2021 cirka 36 procent af alle de lovforslag, som Folketinget behandler, der i en eller anden grad har udspring i EU-retten.

Op til folkeafstemningen om Danmarks medlemskab i 1972 handlede diskussionen meget om økonomi og en bedre afsætning af danske landbrugsprodukter. Siden er Den Europæiske Union vokset og har udviklet sig til en stærk politisk kraft.

Det er der mange eksempler på. Fx EU's godkendelse, køb og distribution af vaccine mod covid-19. Og senest har EU indført flere sanktionspakker mod Rusland på grund af Putins aggressionskrig mod Ukraine. Krigen har også fået EU-landene til at rykke tættere sammen, fordi vi deler værdier.

EU har også haft betydning for vores dagligdag. Vi kan rejse og tage arbejde i andre EU-lande. Vi har fået forbrugerrettigheder. Det er fx EU's fortjeneste, at vi nu kan rejse gennem landene i EU med mobiltelefonen tændt uden at blive flået af teleselskaber for at roame.

Men EU er mere end økonomi og politik. Det er ikke for ingenting, at Europahymnen er Beethovens musik til den tyske digter Schillers digt om universelle idealer som frihed, fred og solidaritet.

Som I hører, kan jeg tale mig varm om EU. Men jeg er samtidig bevidst om, at EU kalder på stærke følelser både for og imod. Nogle synes, vi afgiver for meget dansk suverænitet. Det er et synspunkt med en vis klangbund i befolkningen. Danskerne har ved flere afstemninger vist sig at være mere skeptiske over for EU end politikerne i Folketinget.

Det danske folks afvisning af Maastricht-traktaten i 1992, hvor Holger og konen sagde nej til unionen, sendte chokbølger gennem Folketinget. Så fulgte det nationale kompromis med Edinburgh-traktaten. Resultatet af afstemningen i 1993, der gav et ja, førte til voldsomme begivenheder på Nørrebro 18. maj.

Der har også været afstemninger, som har bragt Danmark tættere på EU. Jeg er fx særlig glad for, at danskerne i 2022 sagde ja til at afskaffe forsvarsforbeholdet.

Det glæder mig også, at 85 procent af danskerne i den seneste undersøgelse fra Eurobarometer erklærer sig enige i, at Danmark vil kunne klare fremtiden bedre inden for end uden for EU.

Det er en omstridt fødselar, som runder 50 år.

Folketinget har markeret 50-året for Danmark i EU med en lang række aktiviteter. På borgerhøringer og i debatter har meninger og holdninger bølget frem og tilbage.

Heldigvis tog det forrige Præsidium en fremsynet beslutning om også at lade et kunstværk indgå som en del af markeringen.

Kunsten er lang, og livet er kort, siger en gammel latinsk talemåde.

God kunst kan noget, som andre udtryksformer ikke kan. Gode værker kan stadig sige os noget, når vi har glemt det, der blev sagt i nyhedsdøgnet.

Kunsten fungerer som et spejl, der reflekterer samfundet og historien. Kunsten sætter vores tanker i gang. Udfordrer os og får os til at tale sammen.

Det var Folketingets kunstudvalg, der i sin tid foreslog Kaspar Bonnén at skabe værket. Opgaven lød på, at værket skulle afspejle danskernes holdninger og forskellige opfattelser af EU.

En svær opgave. EU lader sig ikke sætte på formel. Der er ikke én fortolkning af EU. I forhold til EU filtrer historie, politik, argumenter og følelser sig ind i hinanden.

Det er blevet til et værk med titlen ”I anledningen af 50 året for Danmarks indmeldelse i de labyrintiske europæiske fællesskaber”. Vi har fået et værk, der bevarer vores fælles erindring om et vigtigt stykke danmarkshistorie.

Efter Kaspar Bonnén fik opgaven, valgte han – lidt utraditionelt – at invitere seks kolleger ind i arbejdet for at få endnu flere fortolkningsbidrag. Det betyder, at vi ikke har kun én, men flere kunstneres oplevelse af EU's betydning i samme værk.

For den samme pris vel at mærke. Det er noget, som Statsrevisorerne må klappe i hænderne over.

Jeg vil derfor takke kunstnerne Asbjørn Skou, Tanja Nis Hansen, Ismar

Cirkinagic, Ursula Reuter Christiansen, Ahmad Siyar Qasimi og Anna Retti for at bidrage til værket.

Maleriet vil efter afsløringen blive hængt op i rummet ud for Dronningeværelset på mellemetagen. Værket kommer dermed ud i det offentlige rum. Det vil blive set af de cirka 90.000 gæster, der hvert år kommer på rundvisning i Folketinget.

Det er et besøgstal, som jeg tror vil gøre mange andre kunstnere grønne af misundelse.

Men nu vil jeg ikke trække spændingen ud længere. Vi skal se, hvad der gemmer sig bag det hvide klæde. Det er trods alt på grund af værket, at vi er samlet her i dag.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Indvielsestale, Venstre

Relateret

Kaspar Bonnén's tale ved receptionen for maleriet "I anledningen af 50-året for Danmarks indmeldelse i de labyrintiske europæiske fællesskaber"
5. oktober 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/soren-gades-tale-om-kaspar-bonnens-vaerk>